

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

NATUURBESCHERMING. ¹⁾

Van al de abominabele uitvindingen, die de menschen ooit hebben uitgevonden om wilde dieren te kwellen, is er zeker moeilijker een te noemen, die nog duivelscher is in zijn gemeene wreedheid dan de *klem*.

Woodland barbarities
Animal Life Febr. 1912.

»Deze horribele uitvinding«, gaat het stuk verder, »behoort tot de periode, waarin men het uiterst rechtvaardig vond van ieder grondbezitter, om stalen klemmen te zetten van enorme kracht, voorzien van getande kaken, om ieder van zijn medescheepselen die zoo stoutmoedig was! dat hij *zijne*, let wel *zijne*, eigendommen bezocht, laaghartig te vermoorden; en indien men er aan denkt, dat de menschenklem al reeds zoolang is verboden, is het verwonderlijk, dat de stalen klem, die op het zelfde principe berust, om wilde dieren te vangen, nog toegestaan wordt in eenigen vorm, in een geciviliseerd land.

Iets verderop zegt het artikel zeer juist: »Het nadeel, dat roofvogels den mensch aandoen is altijd *vreeselijk vergroot*, ja zóó erg vergroot als maar mogelijk was (en waarom toch?) en vele van de in de litteratuur circuleerende feiten, hebben geheel verkeerde ideeën geschapen over de gewoonten van de verschillende soorten valken, uilen en haviken.«

En nog iets verder heeft hij het over iets, waarover ik naar aanleiding van mijn eigen ergernis bij het zien van *vitruines van poeliers, pelshandelaars en dierenopzetters*, ook al lang eens wat had willen zeggen. En nu zie ik in 't genoemde artikel staan: »De dierenopzetter zet brutaal voor zijn raam zeldzame soorten van dieren, waarvan men weet dat ze het geheele jaar door beschermd worden! Waarom overtreedt zoo'n man de wet, en waarom wordt hij niet vervolgd? Eenvoudig, omdat het reclame voor zijn zaak is!! (het doel heiligt de middelen!) en omdat hij weet dat in 't meerendeel der gevallen de wet een doode letter is. Hij zou eenvoudig glimlachen indien ge vroegt hoe het kan, dat in een land, waar de meeste vogels door de wet beschermd zijn, zoovele hun weg vinden naar zijn winkel om »opgezet« te worden. En toch moest ook hier de heler evengoed gestraft worden als de steler, want *diefstal* is het en blijft het.«

Hoe meer men over die dingen nadenkt, hoe meer men zich gaat verbazen over de vreemde moraal en levensideeën van heeren kamerleden die bij de jongste debatten weer zóó blijc hebben gegeven van het hooge (?) peil van menschelijke politieke handelingen en van zaken-onkunde in de onderwerpen waarover ze moeten beslissen. Wie kan er dan nog hoog opzien tegen een wet! Om maar één ding te noemen, noem ik het volgende met alle feiten in strijd zijnde gezegde uit de besprekingen in de Eerste-Kamer, 2 weken geleden: »Er bestaat geen gevaar van uitroeijing van vogelsoorten bij niet-bescherming«! en dat terwijl onze roofvogels bijna heelmaal verdwenen zijn al door het schieten, de raaf zoo goed als geheel uitgemoord is, de aalscholvers tot enkele beschermde plaatsen zijn beperkt, de ijsvogel zienderoogen verdwijnt in de natuur, en achter de ramen van dierenopzetters zich onrustbarend vermenigvuldigt, de trapganzen al héél lang door schuld van den mensch, niet meer onze weilanden overdekken als in den tijd van Merula niet alleen, maar slechts als groote bijzonderheid eens ten getale van 4, let wel één, om de zoovele jaren nog in Nederland gezien worden. En dan noem ik maar zoo in 't ruw een paar gevallen van de honderden uit onze avifauna. Dan staat men paf! als men zóó'n onware Eerste-Kamer-uitspraak leest, zonder dat iemand daartegen opkomt. En alleen maar om den mensch in zijn jacht-ondeugd uit te laten razen, daarom worden, tegen beter weten in, al die leugens verzonnen, al die lapmiddeltjes gebruikt, al die gaten gestopt van die reddeloos verloren vesting, al die feiten verdraaid, al die fouten goedgepraat.

Prof. Schillings zegt in zijn schitterende, pas uitgegeven brochure »Die Tragödie des Paradiesvogels und des Edelreigers«, die de ten hemel schreiende feiten ons overal laat zien van den baldadigen moordlust van den mensch: »Waarom ziet Holland en vooral Duitschland den moord en totale uitroeijing kalmpjes aan zonder er iets tegen te doen?« Welk een vernedering om zóó iets van eigen land te lezen! En naar aanleiding van de jongste Kamerverhandelingen over de vogelwet roept een Nederlander in een Duitsch blad ¹⁾ een noodkreet tot Duitschland over onze moordlustige en jachtvermakerige kamerleden en bevolking met de vraag, of internationale bemoeiingen niet tot een beter resultaat zouden leiden dan deze nieuwe wet. Welk onbillijk noodlot doemt den eenen vogel tot »jachtvermaak«! van den ruwen mensch te zijn zóó, dat 't zelfs door kamerleden wordt aanprezen en verdedigd, terwijl de ander van dezen menschevloek geen last heeft! Is dat een morele mensch die aldus indeelt en heerscht of een moreel-zieke mensch, die dieren laat lijden voor eigen menschelijke

¹⁾ Gefiederte Welt 7 März 1912.

decadente eigenschappen? En nauwelijks heeft men een vogel met moeite in bescherming genomen tegen den mensch of »men« decreteert ineens dat hij *onder de jachtwet* komt en »jachtvermaak« voortaan zal zijn *in plaats van levend wezen* en men noemt hem dan met een voor natuuronderzoekers héél leelijk klinkend woord »klein wild«. Bij een anderen vogel weer willen de visschers dat hij uitgeroeid wordt omdat hij per dag eenige *tientallen* visch eet, en diezelfde visschers voeren visch bij *duizendtallen* als mestingskuurstof aan voor de natuur totaal nuttelooze *gekweekte* eenden door hun eendenfok-liefhebberijen! Wie is hier nu de schadelijke voor de visschen, de reiger of die gekweekte eend? Natuurlijk de laatste. *Dus als de visch achteruit gaat, is de mensch zelf de schuld.*

En tenslotte geef ik weer een vervolgstuk van het Wochenschrift-artikel (zie vorige afleveringen):

»Duitsch O. Afrika, dat aan wildrijkdom alle landen der wereld overtreft, is op 't oogenblik door de verordeningen v.d. keizerlijken Gouverneur het meest in gevaar. Uit alle kultuurlanden stroomen jagers en andere avonturiers, om naar hartelust in de onmetelijke en *schijnbaar* onuitputtelijke jachtgronden bot te vieren aan hun jachtpassie en ook wel uit strafbare geldzucht. Er zijn daar reeds firma's, die zorgen voor de uitrusting van zulke expedities, waarbij wildrijke streken en ieder gewenschte diersoort gegarandeerd wordt!! Mijn aanklacht is gericht nu tegen deze gewetenlooze recordschutters en beroepsschutters, die zonder gevoel voor de heiligheid der natuur ruw en onbeschaafd alle dieren, van olifant tot den kleinste vogel, den oorlog verklaard hebben en uitroeien wat hun voor het geweer komt. Het groote gevaar komt door deze daar zich neergelaten hebbende jachtboemelaars en beroepsjagers, die in 't gunstigste geval *voor den schijn* een of ander beroep uitoefenen, maar in werkelijkheid slechts er op bedacht zijn door de jacht hun avontuurlijken aard en bloeddorst en ijdelheid te dienen of hun geldbuidel te vullen. Door de regeering worden aan gepatenteerde olifantenjagers jachtacten uitgereikt. De daarvoor noodige 750 Rupien krijgen deze »jagers« meestal van Indische handelaren, dikwijls blijkt het later dat deze olifantenslachters zeer twijfelachtige individuen zijn, die dan in 't gunstigste geval — nadat ze vele verkeerde dingen gedaan hebben — weggejaagd worden. *In de eerste plaats moet men* (ofschoon niet alle) *de Boeren noemen.* Sinds generaties in Z-Afrika met land en lieden vertrouwd, trekken zij ook in onze Duitsch-Oost-Afrikaansche kolonie dolend rond en verschaffen zich door de jacht op Neushoorns Olifanten en andere waardevolle dieren in gewetenlooze moordschietery, geld. Vreemd genoeg worden deze Boeren door onze regeering niettegenstaande vele waarschuwingen jarenlang als »Pioniers der Beschaving« met zeer hooge onkosten in 't land geroepen!»

Dordrecht.

P. J. BOLLEMAN VAN DER VEEN.

De Waterrietzanger in Nederland. — Ter aanvulling van hetgeen op pag. 83 in het nummer van 15 Juli j.l. van dit Tijdschrift over vroegere vermeldingen van den *Waterrietzanger* in Nederland is medegedeeld, wensch ik de aandacht te vestigen op het navolgende, zooals ik met een enkel woord reeds deed in de inleiding der XV. Familie: *Sylviidae* in mijn „Oologia Neerlandica“, bij *Calamodorus aquatica* (Gmelin).

In de tusschen 1845—1854 bewerkte „Fortpflanzungsgeschichte der gesammten Vögel“, van Dr. F. A. L. Thienemann, nog steeds het beste werk op het gebied der *nest-kunde*, waarvan de tekst helaas door langdurige, ernstige ziekte van den auteur onvoltooid is gebleven, vermeldt Dr. Th., dat hij van den *Waterrietzanger* meerdere nesten uit de omgeving van Rotterdam, door tusschenkomst van den Heer Löbbbecke aldaar, kreeg toegezonden.

Over het geheel genomen onderscheiden zich die nesten — zegt Dr. Th. — van die van den gewonen *Rietzanger* door: 1. geringere wijte; 2. ingetrokken binnenrand en 3. met meer zorg geëffende binnenbekleding.

Gaarne houdt de *Waterrietzanger* — zoo wordt t. a. p. ook gezegd — zich op lage plaatsen op, die over groote uitgestrektheid met *Carex*-soorten zijn begroeid. Zijn vindplaats bij Wageningen, in de *Geldersche Vallei* namelijk, is dus daarmede wel in overeenstemming.

Met Gloger, Schlegel, e. a. hield Dr. Thienemann reeds *cariceti* en *aquatica* voor één soort. Arnhem.

A. A. VAN PELT LECHNER.

Blauwborstje. — Onlangs las ik in aflevering 2 een mededeeling van den heer D. Woltman over de waarneming van een Roodster-Blauwborstje. Misschien interesseert het u te vernemen dat ik 31 Mei l.l. een witvlek-blauwborstje (*Cyanecula leucocyanea*) heb gezien in de Loosdrechtsche plassen, aan het „Oppad“ tusschen 's Gravenland en Kortenhoef. Het diertje was in het geheel niet schuw en liet zich gemakkelijk in den kijker nemen. Bij tusschenpoozen liet het een helderen fluittoon hooren, en dan rekte het 't halsje, en kwam de witte vlek in het blauw duidelijk te zien.

Amsterdam.

F. J. BUENO DE MESQUITA.